

Cena 50 gr
Nr 64 (5325)

Krajowa narada w Poznaniu

W środę, po zakończeniu wieczornego posiedzenia konferencji premierów Commonwealthu, opublikowano komunikat, stanowiący finał trzydniowej, burzliwej debaty nad sprawą pozostawiania Unii Południowo-Afrykańskiej we Wspólnocie Brytyjskiej. Komunikat ten stwierdza, że premier Unii — Verwoerd, „wycofał”, złożoną poprzednio prośbę w tej sprawie. Tak zakończył się „spór, nie mający precedensu w historii Commonwealthu”, według określenia Reutersa. Rasiowska Unia Południowo-Afrykańska, przy puszczeniu pozostanie we Wspólnocie do chwili, kiedy stanie się Republika, tzn. do 31 maja br. (PAP)

Krajowy Komitet Komunistycznej Partii USA wybrał na stanowisko przewodniczącego partii po śmierci Eugene Dennisa — Elizabeth Gurley Flynn.

W związku z rozpoczynającą się w Genewie konferencją zechć mocarstw w sprawie zakazu doświadczzeń z bronią jądrową, zabierze z naszych ośrodków przemyślowych grupę robotników. Pociąg ten organizują Związki Zawodowe i TPPR. (fr)

Bud. wybiorą pewną ilość naj-
lepszych projektów, które zo-
stały sprawdzone w realizacji

(Dokończenie na str. 3)

Wiece przedwyborcze w Swarzędzu

Wczoraj w Swarzędzu odbył się wiec przedwyborczy, w którym uczestniczyło ok. 3 tysięcy mieszkańców miasta i okolicy.

Po zagajeniu przez przewodniczącego Miejskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu — Władysława Dąbrowskiego, przemówienia wygłosili: I sekretarz KP PZPR — Stanisław Grzelczak, wiceprezes PK ZSL — Alojzy Deja oraz prezes KP SD — Lubomir Osinski.

Na zakończenie uczestnicy uchwalili rezolucję, w której wyrażają poparcie dla programu wyborczego Frontu Jedności Narodu. (h)

Naukowiec ukraiński gościem Poznania

Wczoraj przybył do naszego miasta członek korespondent Ukrainiejskiej Akademii Nauk, prof. Eugeniusz Kyryluk. W godzinach popołudniowych gościem spotkał się z aktywnymi kulturalnymi i przedstawicielami prasy w TPPR, po czym wyjechał do Kalisza na spotkanie ze słuchaczami Studium Nauczycielskiego i aktywnymi kulturalnymi tego miasta.

W dniu dzisiejszym prof. E. Kyryluk odbędzie naradę ze słuchaczami Państwowego Ośrodka Kształcenia Bibliotekarzy w Jarocinie. W Warszawie, dokąd wyjeżdża w dniu dzisiejszym, wygłosi referat w Instytucie Polsko-Radzieckim pt. „Światowe znaczenie Tarasa Szewczenki”. Prof. E. Kyryluk jest członkiem Jubileuszowego Komitetu Obchodu stulecia śmierci Tarasa Szewczenki. (fh)

Belgowie strzelają do tłumu Murzynów

Według doniesień belgijskiej agencji informacyjnej Belga, w miejscowości Usumbura, leżącej na terytorium powierniczym Ruanda-Urundi administrowanym przez Belgów, doszło w środę do krwawych starć między ludnością murzyńską a oddziałami belgijskiej policji i wojska. Przyczyną rozruchów był fakt otrucia w miejscowym szpitalu — wskutek niedbalstwa personelu lekarskiego — 9 dzieci murzyńskich. Gdy wiadomość o zgonie dzieci dotarła do mieszkańców miasta, zgromadzili się oni wokół budynku szpitala domagając się ukarania winnych. Władze zmobilizowały policję i wezwaly oddziały wojskowe, które przystąpiły do rozpędzania tłumu. Ludność murzyńska obrzuciła Belgów kamieniami. W odpowiedzi padły salwy karabinowe. Agencja twierdzi, że dwie osoby zostały zabite a 7 rannych. W mieście wprowadzono godzinę policyjną. (PAP)

Dla Straussa nie ma ceny...

0 budżecie zbrojeniowym NRF

W środę Bundestag obradował nad budżetem ministerstwa obrony NRF. W toku debaty padły liczne dane cyfrowe obrazujące ogrom dotychczasowych wydatków wojskowych Niemieckiej Republiki Federalnej. Dość powiedzieć, że według obliczeń posła socjaldemokratycznego Schaefera, który otworzył debatę, suma kredytów — zarówno na bieżące cele wojskowe, jak i przeznaczonych na rozmaite inwestycje o charakterze militarnym i różne wydatki związane z woj-skowością — wyniosła od 1955 roku łącznie około 180 miliardów marek zachodniemieckich. Z mówcami opozycji, którzy zresztą nie kwestionowali samej celowości zbrojeń NRF, wysuwając tylko pewne zastrzeżenia i występując z własnymi koncepcjami, polemizowali przedstawiciele CDU i rządu.

Żuż w roku 1950 — oświadczył minister obrony NRF Strauss — kanclerz Adenauer w memorandum dla ówczesnych wysokich komisarzy mocarstw zachodnich wyraził przekonanie, że „bez udziału Niemiec obrona Europy jest niemożliwa...”

Dziś natomiast — jak dał do zrozumienia minister Strauss — Niemcy zachodnie nie dadzą się sprowadzić do obranej drogi, nawet gdyby miało to pociągnąć za sobą stordowanie rokowani rozbrojeniu i skłoni Niemcy zachodnie z sojusznikami atlantyckimi. (i).

Gdyby bowiem — wywołał minister Strauss — Amerykanie postąpili zgodnie z memorandum przedstawionym w roku 1956 przez

gen. Heusingera, cała obecna dyskusja nad koncepcją strategiczną NATO byłaby zbędna. W tym memorandum gen. Heusinger, wedle Straussa, miał przestrzegać Stany Zjednoczone przed wyłączeniem nastawieniem NATO na broń atomową i domagał się także wzmocnienia konwencjonalnych sił zbrojnych. Dziś jednak — dał do zrozumienia mówca — jest już za późno, dziś obowiązująca dla Bundeswehry instrukcja jest nie za kwestionowana dotąd przez nikogo plan strategiczny NATO „M.C. - 70” z roku 1958, zawierający szczegółowe przepisy w sprawie wyposażenia Bundeswehry w taktyczną broń atomową aż do batalionu, aż do najmniejszej jednostki, przepisy dotyczące ilości, jakości i typu wyrzutni rakietowych oraz ich rozmieszczenia.

Zadanie, jakie w związku z tym stanęło przed Bundeswehrą, zostało już w połowie

wobec 86 tys. w r. 1959 i 23 tys. w r. 1958 (tylko raz w dziejach PZPR, w r. 1954, przyjęto więcej, bo 183 tys. kandydatów).

Skład społeczny nowo przyjmowanych kandydatów kształtował się właściwie i wpłynął na polepszenie przekroju społecznego całej Partii. Robotnicy stanowili 48,8 proc. wśród nowych kandydatów, podczas gdy ogółem na koniec r. 1960 robotników w Partii było 40,4 proc.

Na drugim z kolei pod względem liczebności miejscu wśród kandydatów z r. 1960 — znajdują się pracownicy umysłowi, stanowiąc 35,1 proc. ogółu nowo przyjętych. Największą grupę w tej kategorii społecznej, bo 48 proc. nowo przyjętych do Partii pracowników umysłowych, tworzą inżynierowie, technicy i ekonomiści. Co czwarty inżynier i co trzeci technik, zatrudniony w gospodarce społecznej, jest członkiem Partii.

Istotny jest także rozwój organizacji partyjnych w bardzo ważnym ze społecznego punktu widzenia środowisku nauczycieli. W r. 1960 wstąpiło ich do Partii 3,5 tysiąca (w r. 1959 3,5 tys.), tzn. 16,2 proc. nowo przyjętych pracowników umysłowych. W sumie w szeregach partyjnych znajduje się 44 tys. nauczycieli, czyli niemal co czwarty nauczyciel szkolnictwa ogólnokształcącego i zawodowego.

Checiałbym również zwrócić uwagę na zjawisko bardzo wymowne — na systematyczny wzrost wskaźników wykształcenia ogólnego i zawodowego wśród członków Par-

tii i na stały wysiłek członków Partii nad podnoszeniem swej wiedzy i umiejętności zawodowych.

Następnie R. Zambrowski omówił działalność Partii na wsi. W 1960 r. — stwierdził on — mogliśmy zanotować wyraźny wzrost szeregow partyjnych na wsi. Przyjęliśmy do Partii 24 tys. chłopów (tj. 2 razy więcej niż w r. 1959), 8,5 tys. robotników rolnych, wiele tysięcy nauczycieli, agronomów i innych specjalistów służby rolnej.

Do Partii coraz liczniej wstępują ludzie młodzi. Kandydaci w wieku poniżej 25 lat stanowili w r. 1960 bardzo poważną część — 35,5 proc. nowo przyjętych, a większość z nich przyszła do Partii z szeregow organizacji młodzieżowych.

Gdybyśmy chcieli najogólniej scharakteryzować przyczyny tak poważnego wzrostu liczebności i prawidłowego kształtowania się składu społecznego Partii, jaki zaznaczył się już w r. 1959, a rozwinął w 1960, to trzeba by stwierdzić, że u źródeł tego zjawiska leży przede wszystkim polityka Partii i jej więź z narodem — to wszystko, co stanowi o stosunkach Partii ze społeczeństwem, z masami.

Ostatnią część wypowiedzi poświęcił R. Zambrowski ocenie dotychczasowego udziału Partii — jej organizacji i członków — w rozwijającej się obecnie kampanii wyborów do Sejmu i rad narodowych.

Do wszystkich ludzi pracy

(Dokończenie ze strony 1)

my gospodarzą inicjatywę za łóg w warunkach coraz szerszego ich udziału w zarządzaniu. Dużą dynamikę wykazuje ruch współzawodnictwa — źródło nie wyczerpanych rezerw aktywności społecznej.

Terenowe ogniska związkowe oraz aktywności związkowe pełniące funkcje społeczne w ramach narodowych coraz ściślej współdziałają będą w zalewaniu codziennych spraw i zaspokajaniu potrzeb ludności przez rozwijanie i polepszenie jakości usług, doskonalenie działania urządzeń komunalnych, polepszenie pracy placówek służby zdrowia, przedsiębiorstw handlowych, zakładów gastronomicznych, uczestniczenie w zagospodarowaniu miast i osiedli oraz podnoszeniu ich estetyki.

Umacniać będziemy — głosi apel — ludową praworządność, torować drogę śmiałości twórczej krytyce. Uczynimy z krytyki społecznej skuteczny oręż zwalczania przestępczości gospodarczej, kradzieży, spekulacji i nadużyć. Wzmacniać będziemy kontrolę robotniczą w dziedzinie zaopatrzenia i usług, wzmacniać będziemy dbałość załóg o mienie społeczne — wspólne nasze dobro.

Apel kończy się wezwaniem do wszystkich ludzi pracy, aby czynnym społecznym i zobowiązanymi produkcyjnymi poparli program wyborczy Frontu Jedności Narodu.

Pójdziemy w dniu 16 kwietnia do urn wyborczych — brzmia ostatnie słowa apelu — oddamy nasze głosy na listy Frontu Jedności Narodu. Na najlepszych spośród nas, najbardziej godnych zaufania. Na ludzi, którzy swą pracą w Sejmie — najwyższej suwerennej władzy i reprezentacji narodu, w ramach narodowych — terenowych ogniskach władzy ludowej, godnie reprezentować będą interesy ludu pracującego, interesy socjalizmu. Apel podpisał:

Centralna Rada Związków Zawodowych, Zarządy Główny Związków Zawodowych, Wojewódzkie Komisje Związków Zawodowych, Zarządy Okręgowe Związków Zawodowych.

Rocznik 1940 — do Bundeswehry

Rocznik bońskiego ministerstwa obrony zakomunikował, że 4 dniem 4 kwietnia powołuje się do szeregow rocznik 1940, tzn. 39.500 ludzi objętych obowiązkiem służby wojskowej. Jednocześnie służbę w Bundeswehrze rozpoczyna na dłuższy okres 6 tys. ochotników.

W ten sposób Bundeswehra osiągnie stan liczebny w wysokości 260 tys. ludzi, mimo jednoczesnego zwolnienia 36.500 żołnierzy, którzy zakończą obowiązkową służbę oraz wcześniej zaangażowanych na pewien czas ochotników. Stan liczebny armii ludowej wyniesie 183.500 osób, lotnictwa — 69 tys., marynarki wojennej — 25 tys. oraz jednostek „obrony terytorialnej” i centralnych instytucji wojskowych — 19.500 osób.

Powzrzedz dane wskazują, że w najbliższym czasie NRF dysponować będzie największymi siłami europejskich państw NATO siłami zbrojnymi. (PAP)

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT

Fornalczyk — Królak — Wilczewski...

Czołówka kolarzy w Poznaniu

Kolarze wielkopolscy otworzyli tegoroczny sezon, tradycyjnym wyścigiem przełajowym, który był przygotowaniem dla podobnej imprezy na szczeblu centralnym.

Zwycięstwo koszykarzy Lecha

Dawno poznańscy kibice koszykówki nie oglądali tyłu między narodowych imprez co ostatnio. We wtorek grali Chińczy, a wczoraj poznański Lech zmierzył się z drużyną wicemistrza NRD, SC Chemie Halle, będącą prawie nieoficjalną reprezentacją NRD.

Po emocjonującej, lecz stojącej na stosunkowo słabym poziomie grze, wygrał Lech — 83:48. — Do przerwy prowadzili goście — 45:37. Wczorajsze spotkanie można podzielić na dwa okresy: Pierwszy, w którym, doskonale usposobieni strzałowymi Niemcy, zdobyli przewagę — prowadząc do 31 minuty kilkoma punktami — oraz drugi, kiedy to na boisku niepodzielnie panowali już gospodarze, z każdą minutą powiększając przewagę punktową, głównie dzięki Łopatkę, który wczoraj zdobył większą część punktów, uzyskanych przez Lecha. Gospodarze, którzy wystąpili bez kontuzjowanego Świerczewskiego, grali spokojnie, konsekwentnie wykorzystując w ataku lepsze warunki fizyczne (wzrost), ale przy tym dość słabo grając w obronie.

Najwięcej punktów zdobyli dla Lecha: Łopatka — 43 i Olejniczak — 12; dla Chemie Halle: Uhlig i Kulik po 19. (stabs)

7 mistrzów Polski w I lidze piłkarskiej

W niedzielę rozpoczęła rozgrywki mistrzowskie I liga piłki nożnej. Udział w nich — jak wiadomo — weźmie 14 zespołów. Dla sympatyków piłkarstwa podajemy kilka ciekawostek.

Tylko trzy drużyny — Ruch, Legia i Wisła nigdy nie spadły jeszcze z I ligi, a dwie Stal Mielec i Zawisza grać będą w I lidze po raz pierwszy. Aż siedem zespołów (Ruch, Wisła, Cracovia, Legia, Polonia Bytom, Łódź, KS i Górnik) były mistrzami Polski.

Niektóre kluby poza tradycyjnym KS (klub sportowy) mają przed właściwą nazwą także inne litery. Podajemy pełne nazwy wszystkich klubów I ligi: KS Cracovia, KS Górnik Zabrze, Kolejowy KS Lech Poznań, Budowlany KS Lechia Gdańsk, Wojskowy KS Legia Warszawa, Łódzki KS Łódź, Opolski KS Odra, Milicyjny KS Polonia Bydgoszcz, KS Polonia Bytom, KS Ruch — 1920 Chorzów, Fabryczny KS Stal Mielec, KS Stal Sosnowiec, Towarzystwo Sportowe Wisła Kraków, Wojskowy KS Zawisza Bydgoszcz.

14 klubów I ligi reprezentuje 9 okręgów z 12 miast.

Dziś też koszykówka

Dzisiaj o godz. 18 w sali przy ul. Grunwaldzkiej I odbędzie się spotkanie koszykarzy: Olimpia I — Chemie Halle; a o godz. 20, w tej samej sali, spotkają się: Energetyk — Chemie Halle (rezerwy).

Kiedy i gdzie grają brydżyści

Dzisiaj o godz. 17 w klubie fabrycznym HCP przy ul. Dzierżyńskiego odbędzie się szesnasta część indywidualnych mistrzostw Polski w brydżu. W imprezie mogą wziąć udział brydżyści zrzeszeni i niezrzeszeni.

W przyszłym tygodniu — data i miejsce zostaną ustalone później — rozegrana będzie ósma część mistrzostw parami. W rozgrywkach weźną udział następujące pary, które zajęły osiem pierwszych miejsc w ubiegłotygodniowym turnieju: Smudziński — Radomski (Kościan), Arndt — Milde, Kolasiński — Chojnacki (Poznań), Szafranek — Kabacinski, W. Labędzki — Adamczewski (Poznań), Abkowicz — Dyl (Kalisz), oraz Jankowski — Widermański (Poznań). (wi)

Od III ligi do klasy C

Wydział Gier i Dyscypliny POZPN ustalił już daty rozpoczęcia drugiej rundy rozgrywek mistrzowskich w poszczególnych klasach. Piłkarze ligi okręgowej rozpoczną mistrzostwa 26 marca klasy A i B oraz ligi juniorów 9 kwietnia, klasy C — 9 lub 23 kwietnia, a juniorzy i trampkarze — 23 kwietnia. (wi)

W niedzielę rozegrany zostanie na wybranej przez Poznański Okręgowy Związek Kolarski trasie, wyścig o mistrzostwo Polski. Bieg przełajowy są bardzo interesujące i ofiutują w dużo ciekawych momentów. Należą bodaj do jednej z najtrudniejszych konkurencji kolarskiej.

Sekretarz POZK p. M. Paterski informuje nas, że w niedzielnym biegu do wyścigu staną około stu zawodników, reprezentantów wszystkich okręgów wraz z naszą czołówką, przebywającą jeszcze na zgrupowaniu w Jeleniej Górze. Na starcie zobaczymy m. in. Fornalczyka, Wilczewskiego i Królaka. Nas ciekawi szczególnie start reprezentanta Przecinkowskiego ze Stomila, jedynego z naszego okręgu, który znalazł się wśród kadro wicew. W imprezie mogą startować jedynie zawodnicy, którzy posiadają I lub II licencję.

Trasa wyścigu prowadzić będzie ze Stadionu im. 22 Lipca (start i meta) na ul. Dolna Wilda, ul. Chwiałkowskiego (po schodach), ul. Dolinową, Al. A. Bema nad Wartą, następnie ku Bielnikom i z powrotem na Stadion. Trasę te kolarze przejechać muszą 3 razy. (p)

Puchar Europy w koszykówce mężczyzn

Czwartkowe spotkanie koszykówki męskiej o klubowy Puchar Europy między mistrzem ZSRR — drużyną CSKA Moskwa i mistrzem Polski — Legią Warszawą, rozegrane wczoraj w hali Gwardii zakończyło się wysokim zwycięstwem gości — 95:72 (52:33).

W rozegranym w Rydze pierwszym, ćwierćfinałowym spotkaniu Fucharu Europy w koszykówce mężczyzn, triumfator pucharu — zespół ASK Riga, pokonał izraelską drużynę Hapoel Tel-Aviv — 84:60 (39:27).

Teodor Aniola, znany piłkarz poznańskiego Lecha, przychodzi do zdrowia. Rozpoczął już pierwsze treningi i podobno jest w nieźle formie.

Prawie 3.000 zawodników w 56 klubach zrzesza Polski Związek Zapasniczy.

CO DZIEN NIESIE

Sport? Tak...

Sport, czy nie sport? Pytanie takie słyszy się dość często, kiedy mówią o brydżu. Częściej (przynajmniej u nas) znamy tę grę, jako w pewnym sensie hazard. Gra się po dziesięć groszy, ale i też po złotych i więcej za punkt. Jedni grają na pieniądze po to, by zarobić, inni — jak to się mówi — aby nie pozwalać przeciwnikowi celowo blokować gry. Tu i tam rzecz cała sprowadza się do pieniędzy.

Mamy jednak i takich, którzy grają brydża dla przyjemności. Działalność brydża sportowego. Sekcje brydżowe mają niektóre kluby sportowe, działają kluby brydżowe przy zakładach pracy, prowadzą się też regularne rozgrywki w ligach i innych klasach, organizuje się turnieje o mistrzostwo okręgu i kraju.

W Warszawie na przykład nie tylko klub — Legion zrzesza ponad 400 amatorów brydża. Liga warszawska liczy kilkadziesiąt drużyn. Z obserwacji wynika, że wraz z rozwojem brydża sportowego ginie gra na pieniądze. Zjawisko bardzo pozytywne.

U nas w Poznaniu i województwie brydż sportowy jest jeszcze mniej popularny niż gra na pieniądze. Działalność związku brydża sportowego czynią duże wysiłki, by poprzez organizowanie turniejów dostępnych dla wszystkich zdobyć jak najwięcej brydżystów dla gry sportowej. Ciągłe jednak powtarzają się te same kluby, co nie może sprzyjać szerokiej popularyzacji brydża sportowego w nowych środowiskach.

Brydż jest i może być sportem w najszerszym tego słowa znaczeniu i tylko jako taki powinien wszędzie znajdować poparcie. Tym większe, że jest formą walki z nudą i skłonnościami do hazardu.

M. W.

Uchwała Plenum KW PZPR w Poznaniu w sprawie budownictwa mieszkaniowego Wielkopolski w latach 1961-65

(Dokończenie ze str. 1)

bowiązującymi normatywnymi, właściwego funkcjonalnego rozwiązania, w celu rozszerzenia nimi listy projektów typowych. Przed przedłożeniem ich do zatwierdzenia, WAINB należy poddać je dokładnej weryfikacji, aby zunifikować elementy prefabrykowane (do stosować je do zasad koordynacji wymiarowej i zmniejszenia ilości zastosowanych typów elementów).

Należy znacznie zwiększyć ilość mieszkań 3-izbowych i 2-izbowych, a ograniczyć ilość mieszkań większych;

— do realizacji należy kwalifikować projekty, utrzymujące się w dolnej granicy normatywu powierzchniowego;

— należy przeciwstawiać się próbom forsowania projektów drożych, przeciążonych elementami dekoracyjnymi. Dla zabezpieczenia wykonania powyższych wytycznych, należy wzmocnić służby inwestycyjne wszystkich inwestorów.

Mając na uwadze zabezpieczenie wyżej wymienionych zadań, do końca listopada 1961 roku inwestorzy winni przystąpić do pełnej dokumentacji budownictwa mieszkaniowego, przewidzianą do realizacji w 1962 r.

III. W zakresie budownictwa zakładowego spółdzielczego i indywidualnego

W celu zabezpieczenia wykonania zadań i wygospodarowania środków na dofinansowanie mieszkaniowe w budownictwie zakładowym i spółdzielczym, należy dążyć do powiększenia środków finansowych, głównie przez zwiększenie wpływów z funduszu zakładowego i podziału zysków spółdzielni. Zakłady, nie posiadające na swych kontach wystarczających środków na rozpoczęcie budowy, winny przekazywać te środki radom narodowym, które będą prowadziły budowę w ramach powiernictwa. Inną formą wykorzystania tych funduszy winno być również łączenie środków kilku zakładów, w celu przeprowadzenia wspólnej budowy.

Należałoby zmienić obowiązujące przepisy w tym sensie, by zezwalały na tworzenie funduszu mieszkaniowego równie przy kwotach mniejszych niż 50.000 zł. Trzeba przeciwstawiać się uszczuplaniu środków na zakładowe budownictwo mieszkaniowe przez udzielenie bezzwrotnych dotacji dla budujących się w ramach budownictwa spółdzielczego.

Ustalono normatywy dla budownictwa rad narodowych winny być obowiązujące również dla budownictwa zakładowego. Zakłady pracy winny opracować 5-letnie plany budownictwa mieszkaniowego dla swych pracowników. Wobec poważnych zadań stojących przed spółdzielczością mieszkaniową, rady narodowe winny udzielić jej szczególnej pomocy, między innymi poprzez przydział terenów budowlanych, kredytów i zabezpieczenie wykonawstwa.

Zakłady pracy otoczą specjalną opieką spółdzielczość mieszkaniową, udzielając pomocy finansowej w ramach obowiązujących przepisów pracownikom członkom lokatorskich spółdzielni mieszkaniowych oraz przydzielając kredyty zastępcze. Dążyć należy do zwiększenia liczby robotników w spółdzielniach mieszkaniowych. Rady narodowe winny nadzorować budownictwo spółdzielcze, popierać projekty najoszczędniejsze, pozwalające na wygospodarowanie największej ilości mieszkań. Należy rozważyć możliwość obciążenia normami zwalutowania mieszkań spółdzielczych.

Na budownictwo indywidualne ludności w latach 1961-1965 przypada 30 procent planowanej liczby izb. Rady na-

rodowe winny zabezpieczyć odpowiednie tereny pod to budownictwo, przestrzegając, aby w zasadzie były to tereny nie uzbromione, względnie częściowo uzbromione. Pomoc finansową należy ograniczyć w zasadzie dla osiedli robotniczych i takich typów mieszkań, które są najoszczędniejsze i najekonomiczniejsze. Powiatowe Rady Narodowe ponownie przeanalizują plan budownictwa indywidualnego na lata 1961-1965 i opracują projekt zabezpieczenia jego realizacji.

IV. Zadania dla biur projektowych

Znaczne rezerwy potanięcia budownictwa mieszkaniowego istnieją na etapie projektowania. Każdy nowy projekt winien być projektem nowoczesnym, nie tylko pod względem architektonicznym, ale również funkcjonalnym i konstrukcyjnym, przy zastosowaniu materiałów, które przyniosą dodatkowe oszczędności. Dlatego biura projektowe winny:

— w większym stopniu niż dotychczas współpracować z inwestorem, producentem materiałów budowlanych, oraz służbą architektoniczno-budowlaną;

— wydawać zdecydowaną walkę wygórowanym żądanom inwestorów, zwracając większą uwagę nie tylko na normatywy projektowe i standardy robót wykonawczych, ale również na odpowiedni dobór lokalizacji i oszczędne gospodarowanie terenami uzbromionymi;

— zapewnić priorytet dla opracowania projektów typowych, zleconych przez biura kierujące i miejscowych inwestorów;

— zaniechać w zasadzie projektowania i budowania wysokościowców, jako najmniej ekonomicznych pod względem zużycia materiałów, zwłaszcza deficytowych, pracochłonności i kosztów eksploatacji;

— stosować w nowych projektach w większym zakresie układy poprzeczne, z równoczesnym rozwiązaniem ścian osłonowych;

— ograniczyć do minimum projektowanie wnęk balkonowych;

— stosować ogrzewanie piecowe tam, gdzie jest to ekonomicznie uzasadnione;

— ograniczać w projektach powierzchnie oszkłone do rzeczywistych wymogów i obowiązujących przepisów;

V. Zadania przedsiębiorstw budowlano-montażowych

Przedsiębiorstwa budowlano-montażowe, a także Rady Zakładowe i Zw. Zawodowe, winny dążyć do systematycznego obniżania kosztów budowy, poprzez:

— mobilizację załóg budowlanych do lepszej organizacji pracy oraz pełnego wykorzystania dnia roboczego;

— rozwijanie ruchu racjonalizatorskiego, oraz różnych form współzawodnictwa, między innymi o tytuł najlepszej brygady i budowy;

— rozszerzenie zleceń umownych z brygadami w ramach systemu

— skracanie cyklu trwania budowy;

— nieprzyjmowanie do portfeli zleceń robót nieprzygotowanych od strony finansowej oraz dokumentacji technicznej i prawnej oraz nawiązanie ścisłej współpracy z biurami projektowymi;

— dążyć należy do tego, by każda budowa posiadała plan kosztów, harmonogram budowy, przedyskutowany z załogą i przez nią przyjęty;

— zorganizowanie planowej realizacji budowy na podstawie harmonogramu postępu robót, harmonogramu sprzętu, transportu i zatrudnienia, gwarantujących dotrzymywanie i skracanie cyklu inwestycyjnego;

— odpowiednie wykorzystanie sprzętu, transportu oraz małej mechanizacji;

— ograniczyć zużycie żelaza i metali kolorowych przy robotach wykończeniowych przez stosowanie tworzyw sztucznych w zakresie opierzeń, rynien, pochwytytów itd.;

— wykorzystywać do maksimum właściwości wytrzymałościowe materiałów konstrukcyjnych;

— projektować wykończenie i wyposażenie mieszkań jak najbardziej oszczędnie;

— należy zlikwidować biura małe, niewyspecjalizowane oraz zatrudniające pracowników na niepełnym etacie, biura projektowe powinny zatrudniać od 100-300 pracowników;

— specjalistyczne biura projektowe muszą przestrzegać zasady przyjmowania jedynie prac projektowo-kosztorysowych, odpowiadających profilowi produkcyjnemu danego biura;

— Wojew. Rada Narodowa i Rada Narodowa m. Poznania utworzą jednolitą organizację biur projektowych budownictwa ogólnomiejskiego;

— należy dążyć do właściwej obsady kadrowej biur projektowych zatrudniając ludzi, którzy obok wiedzy teoretycznej mają duże doświadczenie praktyczne, zdobyte na placach budowlanych;

— należy dążyć do zmiany obecnego stosunku zatrudnienia inżynierów i techników, tak, aby na jednego zatrudnionego inżyniera przypadało 3 techników;

— dla zapewnienia stałej obsady stanowisk technicznych oraz dla przeciwdziałania fluktuacji pracowników, trzeba stosować we wszystkich biurach projektowych, bez względu na przynależność resortową, jednolite zasady kwalifikacji pracowników;

— pracownicy biur projektowych mogą być zatrudnieni tylko w jednym biurze projektowym;

— Wojew. Związek Sp. Pracy winien przeanalizować ilość i działalność istniejących na terenie Poznania spółdzielczych biur projektowych pod kątem dostosowania ich do właściwych potrzeb oraz wielkości;

— należy przyjąć zasadę, że projektant odpowiada nie tylko za rozwiązania techniczne, ale i za koszt inwestycji oraz za prawidłowe opracowanie dokumentacji kosztorysowej;

— kosztorysanci powinni wchodzić w skład zespołów projektowych. Należy ustalić normatywy cyklu projektowania budynków mieszkalnych.

— wskazane jest, aby na budowach, gdzie stosuje się sprzęt ciężki, przechodzić na pracę dwu lub trzyzmienną;

— wprowadzenie uprzedmiotwionych metod wykonawstwa, szczególnie na dużych osiedlach mieszkaniowych;

— należy założyć, że na koniec planu 5-letniego, tj. 1965 roku, procentowy udział budownictwa realizowanego poszczególnymi metodami winien w Poznańskim Zarządzie Budownictwa wynosić: metodą tradycyjną 51 proc. metodą uprzemysłowaną 49 proc.;

— usprawnienie gospodarki materiałowej na placach budowy poprzez przestrzeganie właściwych norm zużycia materiałów. Konieczne jest też, aby przedsiębiorstwa wykonawcze we własnym zakresie zrewidowały obowiązujące normy zużycia materiałowego;

— dyrekcje przedsiębiorstw opracują taki system obiegu dokumentów i rozliczania się z pobranych materiałów, który wyeliminuje możliwości kradzieży i nadużyć;

— organizacje partyjne i związkowe, jako jedno z zasadniczych swych zadań, podejmą walkę z kradzieżami i marnotrawstwem, walkę o oszczędną gospodarkę materiałową;

— poprawę jakości wykonywanych robót, przez wykorzystanie w większym stopniu aparatu technicznego. Kontrola techniczna musi być objęta wszystkimi rodzajami ro-

bót oraz wszystkie materiały dostarczone na budowę przez producentów;

— systematycznie podnoszenie kwalifikacji wszystkich pracowników wykorzystujących w tym celu szkolenie zawodowe w zakładach pracy i szkołach technicznych;

— należy dążyć do podniesienia kwalifikacji administracji przedsiębiorstw budowlanych, kierowników budów i nadzoru technicznego;

— większą uwagę zwrócić należy na organizację placu budowy, dążyć do stypizowania elementów urządzenia placu budowy (jak baraki, szopy, magazyny, zadaszenia), które muszą być dostosowane do wielokrotnego użytku;

— Poznański Zarząd Budownictwa, jako zjednoczenie wio-

VI. W zakresie normatywów i standardów

Uwzględniając sytuację rozbudowy, mieszkalnych w najgorszych warunkach, podstawowym naszym zadaniem jest wybudowanie jak największej liczby mieszkań. Osiągniemy to — obok ograniczenia budowy mieszkań 4- i więcej izbowych oraz przestrzegania dolnych granic normatywu mieszkaniowego, poprzez:

— jak najbardziej oszczędne projektowanie mieszkań, o

skromniejszym wyposażeniu w urządzenia ogrzewawcze i sanitarne;

— stosowanie stypizowanych mebli wbudowanych;

— wyeliminowanie luksusowego wykończenia łazienek lub kuchni;

— wprowadzenie odpłatności przez przyszłych użytkowników mieszkań za wbudowane meble, umywalki i garaże.

VII. W zakresie gospodarki remontowej oraz pracy wydziałów gospodarki komunalnej

Dla zapewnienia wykonania planu remontów i wykorzystania wszystkich przewidzianych na ten cel kredytów, należy ograniczyć profil robót w przedsiębiorstwach remontowych jedynie do remontów budynków. Konieczne jest również rozszerzenie kontroli społecznej nad kwalifikowaniem budynków do remontów, określenie zakresu prac remontowych oraz jakości tych prac. Remonty sięgające do 50 000 zł winny być wykonywane przez ekipy remontowe przy miejskich i dzielnicowych zarządach budynków mieszkalnych. Z funduszy na kapitalne remonty zakazać należy wykonywania remontów bieżących, oraz napraw, które winny obciążać użytkowników mieszkań. Remonty należy wykonywać kompleksowo, unikając kilkakrotnego powracania do tej samej budowy. Dążyć należy do skrócenia czasokresu prowadzenia remontów. Wymaga również zaostreżenia i kontroli gospodarka materiałowa, finansowa oraz dyscyplina na pracy w przedsiębiorstwach remontowych. Dążyć należy, by nowo wznoszone budynki wykonawca oddawał już z zakończoną elewacją zewnętrzną. Przedsiębiorstwo Robót Elewacyjnych winno koncentrować się na wykonaniu zaległych typów. Sprawa konserwacji budynków zainteresować należy bardziej samych mieszkańców. Rady narodowe i zarządy spółdzielni mieszkaniowych, jak również komitety blokowe i partyjne grupy terenowe, działania winny organizować współdziałanie samych mieszkańców do upiększenia osiedla, podnoszenia kultury mieszkaniowej, pielęgnowania ludzi dewastujących mieszkania. Należy zrewidować dotychczasową organizację administracji budynków, dążyć do zbliżenia administracji do mieszkańców, wyposażając ją w kompetencje i środki do przeprowadzania drobnych na praw zabezpieczających, zwiększając również odpowiedzialność dozorców. Rady narodowe winny przeanalizować obecną personalną wydziałów gospodarki komunalnej, wzmocnić ich kadry, skierować do nich ludzi posiadających odpowiednie kwalifikacje. Należy również dążyć do poprawienia stylu pracy przedsiębiorstwa gospodarki komunalnej.

VIII. W zakresie polityki rozdziału mieszkań

Dotychczasowa polityka rozdziału mieszkań spotykała się z ogólną krytyką społeczeństwa. W wyniku braku jawności, braku szerokiej społecznej kontroli nad przydziałem mieszkań, nie były one często przydzielane rodzinom najbardziej potrzebującym, a raczej bardzo dowolnie. Aby ustalić prawidłową pracę w tym zakresie, organa spraw lokalowych wszystkich szczebli winny znacznie zwiększyć swoją operatywność, ustalić prawidłową organizację pracy i wykorzystywać wszystkie istniejące możliwości, celem niezwłocznego załatwiania spraw bieżących, nie dopuszczając do powstawania nowych zaległości. Powinny wykazywać większą operatywność w reagowaniu na skargi i zażalenia, zgodnie z obowiązującymi przepisami. W polityce rozdziału mieszkań rady narodowe kierować się powinny następującymi zasadami:

— każda rada narodowa, dzielnicowa i miejska winna określić kryteria przydziału mieszkań, kompetencje poszczególnych organów administracyjnych. Dotyczyć to powinno zarówno nowego budownictwa jak i mieszkań

starych budynkach. Należy uwzględnić zasady jawności w przydziale mieszkań podające do publicznej wiadomości komu i dlaczego przydzielone zostało mieszkanie;

— należy poddać weryfikacji znajdujące się w radach narodowych wnioski o przydział mieszkań. Każda rada narodowa winna określić ilość mieszkań, które będą dysponować w najbliższych latach na potrzeby osób mieszkających w złych warunkach. Odpowiednio do tego ustalić należy kryteria oceny złożonych wniosków, ustalić ile z nich i w jakiej kolejności będą mogły być zaspokojone. Ostatecznie ustalona lista winna być podana do publicznej wiadomości, by uzyskać akceptację mieszkańców zaplanowanej kolejności. Wszystkim wnioskodawcom, którzy nie znajdują się na liście, należy odpowiedzieć, że w ciągu najbliższych lat nie mogą liczyć na otrzymanie mieszkania z rady narodowej. Takie uczciwe postawienie sprawy uwolni od nadmiaru spraw zalegających wydziały lokalowe, spowoduje, że wielu spośród liczących na otrzymanie mieszkania zwróci się do spółdzielni mieszkaniowej, czy nawet

rozpocznie budowę własnego domu;

— należy doprowadzić do zmiany stylu pracy wydziałów lokalowych, usunąć przyczyny, powodujące przewlekłe, trwające latami załatwianie spraw spornych oraz wydawanie sprzecznych z przepisami decyzji. Prokuratura i sądy winny udzielić w tym zakresie odpowiedniej pomocy prezydentom rad narodowych;

— rozdział mieszkań z budownictwa zakładowego musi być poddany szerokiej kontroli, zwłaszcza związków zawodowych. Zakłady pracy nie mogą pozostawiać spraw poprawienia warunków mieszkaniowych swych pracowników — zwłaszcza żyjących w najgorszych warunkach, wyłącznie radom narodowym;

— w celu umożliwienia wykonywania wyroków sądowych jak również przekwaterowania osób, które swym postępowaniem łamią zasady współżycia społecznego, Plenum zaleca radom narodowym przygotowanie mieszkań zastępczych w poszczególnych miastach.

IX. W zakresie pracy organizacji partyjnych w budownictwie

Aby zwiększyć wpływ i kierowniczą rolę partii oraz w większym stopniu powiązać jej działalność z całymi załogami budowlanymi, w realizacji zadań politycznych i gospodarczych należy:

— zobowiązać wszystkie instancje partyjne do przeprowadzania analizy pracy podstawowych organizacji partyjnych, działających na danym terenie, dokonania oceny dotychczasowej ich pracy i ustalenia form działania. Dla zabezpieczenia pełnej orientacji odnośnie organizacji partyjnych w budownictwie, należy w komitetach powiatowych, miejskich i dzielnicowych wyznaczyć spośród członków egzekutywy — towarzysza odpowiedzialnego za pracę POP w budownictwie.

Dla zabezpieczenia wyżej wymienionych zadań uważa się za niezbędne:

a) dążyć w przedsiębiorstwach budowlanych do zlikwidowania dysproporcji, jakie istnieją w stopniu upartyjnienia między robotnikami a pracownikami umysłowymi w taki sposób, aby decydującą większość stanowili robotnicy. Ponadto należy podjąć odpowiednią działalność długofalową, zmierzającą do prawidłowego rozmieszczenia członków partii na każdej z prowadzonych budów;

b) dążyć do wyższego upartyjnienia personelu inżynierino-techn. ze szczególnym uwzględnieniem kierowników budów i majstrów;

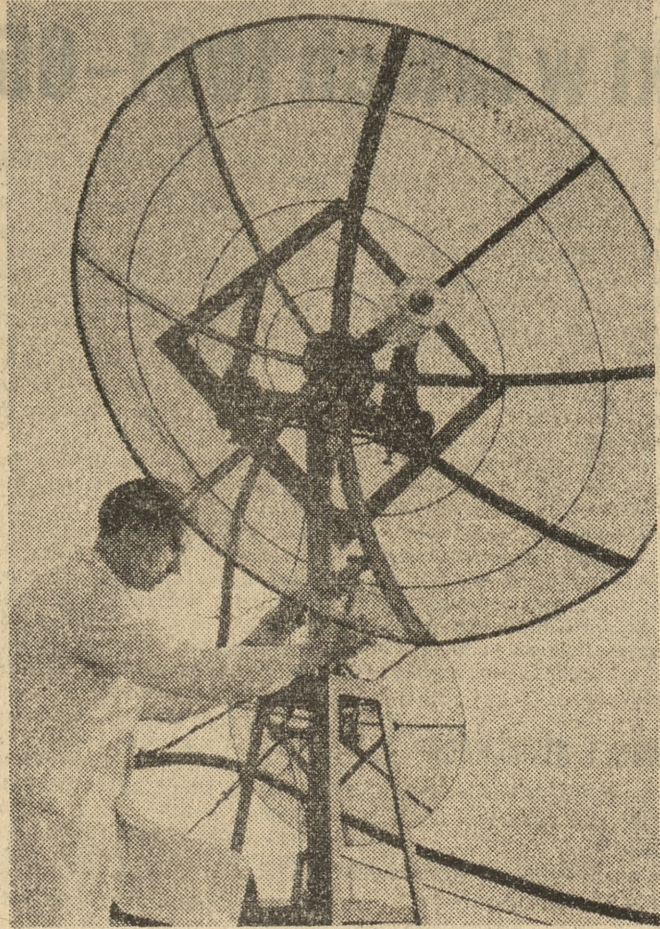
c) zwrócić szczególną uwagę na konieczność zmiany pracy partyjnej w biurach projektowych, w kierunku większego upartyjnienia załóg, a w pierwszym etapie tych stanowisk, które mają bezpośredni wpływ na zagadnienia produkcyjne i ekonomiczne.

— W realizacji powyższych wniosków decydującą rolę odgrywać powinno śmielsze wysuwanie na odpowiedzialne stanowiska tych towarzyszy, którzy posiadają odpowiednie przygotowanie zawodowe i polityczne oraz gwarantują w pełni realizację uchwał Partii.

— Organizacje partyjne w budownictwie powinny opracować plan rozbudowy swych szeregów, ze szczególnym uwzględnieniem robotników oraz młodzieży zorganizowanej w ZMS i ZMW.

— Ze względu na to, że wielu robotników z budownictwa mieszka na wsi a przedsiębiorstwa wykonują roboty na terenie całego województwa dla ożywienia działalności partyjnej, uważa się za konieczne powołanie grup partyjnych przy kierownictwach grup robot.

Radiotelefon

W Instytucie Łączności opracowano urządzenie nadawczo-odbiorcze, dwunastokanałowej telefonicznej linii radiowej pracującej na częstotliwości 2 tysiące MHz (długość fali 15 cm). Jest to pierwsze urządzenie wykonane całkowicie z elementów półprzewodnikowych i do obsługi anten kierunkowych linii radiowej — urządzenia zainstalowanego do eksperymentalnej łączności telefonicznej między Instytutem, a Urzędem Telekomunikacji w Warszawie.

CAF — fot. Dąbrowiecki

Automatyczny kierownik

Jeden z wielkich koncernów amerykańskich, składający się z 45 fabryk, 19 laboratoriów, 27 biur zbytu, 17 sklepów uniwersalnych i 10 centralnych biur, znajdujących się w 61 miastach, całkowicie niemal zautomatyzował swe kierownicze funkcje.

W specjalnym gmachu zainstalowano elektroniczną maszynę do liczenia i innej sprzety, jak np. dyktafony, aparaty do wykonywania mikrofilmów, urządzenia do powielania, do łączności wewnętrznej i transportu, a wreszcie urządzenia kartotekowe i ekspedycyjne. Dla łączności ze swymi wszystkimi przedsiębiorstwami zorganizowano w trzech punktach kraju specjalne stacje telegraficzne. Zawarł on następnie umowę z towarzystwem telegraficznym w sprawie użytkowania przez koncern sieci o długości 36 tys. km, co zapewnia codzienny wpływ do centrali 10 tys. informacji, już zawsze rozsortowanych według określonego kodu.

Maszyna matematyczna opracowuje te materiały, po czym planuje i przeprowadza rozdział produkcji dla poszczególnych przedsiębiorstw.

... i górnik!

Wysilek inżynierów radzieckich skierowany jest obecnie na przejście z mechanizowania i automatyzowania fragmentów robót górniczych na automatyzację kompleksową tych robót.

W tej chwili trwają prace nad całkowitą zautomatyzowaniem 31 kopalni, przy czym wypróbowuje się w nich różny nowo skonstruowany sprzęt.

Taki np. zdalnie kierowany „górnik” typu A-3 wydobywa z pokładu grubości 1,5–2 metrów — 18 ton węgla dziennie (9 razy więcej niż żywy — przypisek pch) a w sprzyjających warunkach kopalni „Czerszyńska Południowa” — wydobyl 35 ton w ciągu dniówki.

T.

Zamiast rysunków — model

Projektowanie jutra

W budownictwie, technika wkracza i rewolucjonizuje nie tylko tradycyjne sposoby wykonawstwa lecz i sposoby sporządzania dokumentacji. Zamiast żmudnego przygotowywania stosów rysunków roboczych, zagraniczne biura projektowe coraz częściej przechodzą na projektowanie tzw. modelowe.

Na czym ono polega?

Na tym, że zamiast rysunku, podstawą dla wykonawcy staje się miniaturowy model budowanego obiektu. Model taki sporządzony niezwykle przejrzysto, zrozumiale i dokładnie, np. w skali 1:25, przewozi się z biura projektowego na budowę. Tam, dla każdego kierownika odcinka, majstra czy brygadzysty kierującego montażem, wykonuje się szereg kolorowych zdjęć ca-

łego modelu i jego fragmentów. Zdjęcia te stanowią doskonałą dokumentację roboczą. Ma ona tę zaletę, że wykonawcy w każdej chwili mogą je porównać z modelem, przyrządzić się, a nawet wymierzyć każdy detal budowy. Poza tym jest tania. Kosztuje grosze!

Ten sposób projektowania jest niezwykle przydatny do budowania zakładów chemicznych, w których występuje cała gmatwanina przewodów, rurociągów i przeplatających się wzajemnie aparaty. Patrząc na model wykonawca łatwiej się zorientuje w czym rzecz, i zadanie bezbłędnie wykona.

Nic dziwnego zatem, że nasi projektanci budownictwa przemysłu chemicznego zainteresowali się pierwszy tym sposobem projek-

Stal! Stal! Stal! Stal!

Czy wiesz że:

Materiały stanowią z reguły największą część kosztów produkcji, które z kolei decydują o cenie wyrobów. Na całym świecie trwa więc wysiłek konstruktorów i technologów o to, by rzucić na rynek towary dobre a jednocześnie tańsze. Na przykład:

● Transformator jednej z firm zachodnich o mocy 20 WVA ważył w roku 1952 — 73 tony, a dziś — tylko 26 ton.

● Wprowadzenie hartowania powierzchniowego zębów przekładni urządzeń produkowanych przez Bielskie Zakłady Urządzeń Technicznych, pozwoliło zmniejszyć ich ciężar o 50 proc. i zaoszczędzić 2 tysiące tonociągów stali rocznie.

Nie minęło 150 lat od chwili, gdy Robert Fulton w roku 1807 uruchomił pierwszy statek parowy (s/s „Clermont”). Rok 1897 przynosi wynalazek silnika, spalinyowego, a o parę lat wcześniej na wody Tamizy wpływa s/s „Turbina” — pierwszy statek na świecie z napędem turbinowym. Odkrycie przez Marię Skłodowską-Curie w roku 1898 pierwiastków promieniotwórczych stwarza przewrót w dziedzinie atomistyki. W efekcie całkowicie ubocznym (wymaganie wojny) powstaje bomba atomowa, a w ślad za nią pierwsze reaktory. Jednakże dopiero rok 1954 przynosi poprawne skojarzenie kadłuba okrętu z siłownią jądrową.

W minionym 6-leciu zostało wybudowanych względnie znajduje się w końcowej fazie budowy, ogółem 14 okrętów podwodnych, 1 łodołamacz i 1 statek pasażersko-towarowy.

Radziecki łodołamacz „Lenin” został wodowany w grudniu 1957 r. i przekazany do eksploatacji po trzech stronnych próbach we wrześniu 1959 roku. Jest to jednostka całkowicie spawana, budowana poprzecznym systemem wiązań (konstrukcja najlepiej zachowuje się przy pływaniu w lodach). Oprócz tego kształt kadłuba (podcięcie dziobny), jak i odpowiednio dobrane grubości poszycia burtowego w obrebie wodnicy pływania (grubość blach w części dziobowej do 52 mm, w obrebie śródokręcia do 36 mm, a w części rufowej do 44 mm) zapewniają możliwość pływania bezpiecznego w lodzie kruszonym, jak również łamanie lodów o grubości około 2 m.

Wyporność łodołamacza wynosi 16 tysięcy ton, a wymiary odpowiednio: długość — 134 m, szerokość — 27,6 m i zanurzenie około 9,2 m. Siłownia składa się z trzech reaktorów typu PWR, przy czym dwa z nich wystarczają do normalnej eksploatacji statku, nato-

miast trzeci stanowi rezerwę awaryjną. Napęd statku stanowią turbopropeller, po czym otrzymana energia elektryczna jest wykorzystana do poruszania silników napędowych śrub, co zabezpiecza dużą zdolność manewrową i prostotę kierowania. Moc turbozespołów wynosi 44 000 KM, a moc silników napędowych śrub 39 200 KM, na śrubę

ATOM I MORZE

środkową przypada 50 proc. ogólnej mocy. Zapas paliwa w reaktorach wystarcza na 3–4-letni okres normalnej służby łodowej.

Amerkański statek pasażersko-towarowy m/s „Savannah” o nośności 9500 DWT i 60 miejscach dla pasażerów, wejdzie do normalnej eksploatacji w najbliższych miesiącach bieżącego roku. Jednostka została zwodowana w połowie 1959 roku w stoczni w Camden. Jest to statek eksperymentalny, nieekonomiczny, gdyż koszt budowy wynosi 41 mln. dolarów (w tym koszt reaktora 22 mln. dol.), a zatem jest droższy od podobnej jednostki z napędem konwencjonalnym dwa- trzykrotnie. Chodzi jednak o wykazanie na konkretnym przykładzie, że eksploatacja tego typu jednostki nie stwarza niebezpieczeństw ani dla pasażerów, ani dla przewożonego ładunku (skażenia towaru) dla portów, do których ten statek zawija. Chodzi także o wypróbowanie metod obsługi tego typu jednostek w portach.

Według założeń, statek przy jednym reaktorze typu PWR i turbinie o mocy 20 000 KM powinien osiągnąć szybkość około 22 węzłów, a zapas paliwa powinien zapewnić zasięg około 300 000 mil morskich, co jest mniej więcej równoznaczne z trzyletnim okresem eksploatacji.

HISTORIA TECHNIKI

● Około 12.000 lat przed naszą erą istniały już podziemne kopalnie krzemienia. W Polsce występują one m. in. w Krzemionkach Opatowskich. Kopalnie te odkryte przez prof. Samsonowicza, zalicza się do najstarszych w Europie.

● Około 4.000 lat p. n. e. na powierzchni ziemi występują przypadkowo odkrywane metale, jak złoto, srebro, miedź i żelazo z meteorytów.

● Około 3.800 lat p. n. e. w Solnogradzie wydobywa się w kopalniach rudę miedzi a w Tyrolu sól kamienną.

● Około 3.500 lat p. n. e. w Egipcie używa się papirusu jako materiału do pisania. Znanie jest już koło, element o istotnym znaczeniu dla rozwoju techniki i komunikacji.

(ch)

Pojęcia i symbole:

Magnez

Na poprzedniej kolumnie „Nauki, Techniki, Życia” zamieściliśmy artykuł o bogactwie Ziemi Kłodawskiej — złożach soli kamiennych i potasowej, które jako produkt uboczny zawierają także magnez. Spotkaliśmy się z pytaniem do czego on służy?

Otoż, magnez jest metalem o barwie srebrzysto białej i silnym połysku. Jest kowalny i ciągliwy. Zapalony, płonie nadzwyczaj jaskrawym światłem. Używa się go do fotografowania, do rakiet świetlnych, ma duże zastosowanie w ultralekkich stopach magnezowych — w przemyśle lotniczym, samolotowym oraz przy produkcji szybkiego obrabiarstwa i innych maszyn. Magnez jest także cennym produktem eksportowym.

W przyrodzie, magnez występuje tylko w postaci związków chemicznych z chlorem, węglem i tlenem. Jednak opłaca się go wydobywać tylko z trzech minerałów: z dolomitu, magnezytu i karnalitu. Właśnie karnalit występuje w Kłodawie. (ch)

Studia i badania nad zastosowaniem energii jądrowej do napędu statków prowadzi duża liczba państw, a między innymi: Stany Zjednoczone, Związek Radziecki, Wielka Brytania, Niemiecka Republika Federalna, Szwecja, Francja, Holandia i inne. Np. w USA znajdują się w budowie, lub projektowaniu 23 okręty podwodne i 3 okręty nawodne.

W Wielkiej Brytanii w październiku 1960 roku wodowano pierwszy angielski okręt podwodny z napędem jądrowym „Dreadnought”, przy czym z uwagi na opóźnienia w budowie reaktora rodzimej konstrukcji, wyposażono go w reaktor amerykańskiego pochodzenia, ulepszonego, typu PWR. Dostawa jednostki przewidziana jest w roku 1962. Poza tym admiralicia ogłosiła, że został podpisany kontrakt ze stoczną Vickers-Armstrong na budowę drugiego podobnego okrętu podwodnego, lecz opartego na reaktorze angielskim. Niezależnie od tego prowadzi się badania nad projektem zbiornikowca jądrowego o nośności 65 000 DWT i siłownią o mocy ok. 22 000 KM.

W Japonii projektuje się w najbliższej przyszłości budowę 3 typów zbiornikowców o nośności od 20 000 do 45 000 DWT, statku pasażersko-towarowego o tonażu około 17 000 BRT oraz statku eksperymentalnego o tonażu 4100 BRT. Ma to być jednostka pełzopokładowa, wyposażona w reaktor typu PWR i siłownię o mocy w granicach 6800–8000 KM. Szybkość statku — do 18 węzłów.

W NRF rozpatrywano, między innymi projekt przebudowy zbiornikowca „Eso Boliwar” o nośności ok. 15 000 DWT i zastosowanie reaktora typu OMR (moderator Santovax R.). Bliższych danych dotyczących realizacji projektu brak.

„PRZEGŁAD TECHNICZNY”

Okazji

200 JUBILEUSZOWEJ GRY – 200 nagród w „KOZIOŁKACH”!
500.000, – zł i samochód „Moskwicz” to jedne z wielu nagród w tym miesiącu

Mieszkańcy Wielkopolski grają tylko w swoją grę „KOZIOŁKI”.

Pracownicy poszukiwani

Zakład Budowlano - Remontowy PGR w Świebodzinie, ul. Grottera nr 4, przyjmie 2 techników budowlanych zaraz. Wymagane: 5-letnia praktyka, ewentualnie z uprawnieniami w budownictwie — na stanowisko samodzielnych kierowników budowy w Łagowie i Świebodzinie. Wynagrodzenie w/g UZP w budownictwie, mieszkanie rodzinne w Łagowie po okresie próbnym zapewnione. K1677

Tokarzy, frezerów i robotników niekwalifikowanych przyjmie zaraz **Poznańska Fabryka Maszyn Żniwnych, Poznań** — Staroleka, ul. Pstrowskiego 1. Zgłoszenia przyjmuje Dział Kadr. K1680

Głównego księgowego zatrudni natychmiast **Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Pegowie, pow. Trzebnica, woj. wrocławskie**. Wynagrodzenie według umowy plus premii. Zgłoszenie do biura zarządu w Pegowie, stacja kolejowa Pegów na linii Poznań—Wrocław, tel. Oborniki Śl. 228. K1692

Inżynierów elektryków do działów studiów i organizacji produkcji, **techników elektryków** z 3-letnią praktyką, **ekonomistów** do działu zatrudnienia i płacy, **sekreterkę, spawaczy** — zatrudni zaraz **B. P. E. „Energoprojekt”, Poznań, Stary Rynek 97/100**. Zgłoszenia przyjmuje Sekcja Kadr. K1707

GL księgowego obeznanego z metodą rejestrową zaangażujemy niezwłocznie. Warunki pracy i pracy wg układu zbiorowego w budownictwie. Zapewniamy mieszkanie 2 pokoje i kuchnię. **Spółdzielnia Pracy Remontowo-Budowlana, Szamotuły, ulica Nowowiejskiego 24**, telefon 513. K1729

Większą ilość pracowników salowych oraz jedną **laborantkę** (laboranta) rentgenowską zatrudni **Szpital Miejski im. J. Strusia, w Poznaniu, ul. Szkolna 8/12**. Zgłoszenia w Sekcji Kadr — pokój 19. K1753

Kandydata na stanowisko głównego księgowego przyjmie od dnia 15 marca 1961 r. **Powiatowa Wielobranżowa Spółdzielnia Pracy w Krośnicy, ulica Składowa 16**. Wymagania: wyższe wykształcenie ekonomiczne i 4 lata praktyki w księgowości wzgl. średnie wykształcenie ogólnokształcące oraz 8 lat praktyki w księgowości. Warunki pracy i płacy do omówienia na miejscu. Zgłoszenia przyjmuje Zarząd Spółdzielni. K1758

Inżynierów względnie **techników elektryków** po wstępnym stażu pracy przyjmie zaraz **Poznańskie Przedsiębiorstwo Elektryfikacji Rolnictwa, Poznań, ulica Wawrzyńska 1-7**. K1840

Głównego księgowego Oddziału Rejonowego w Trzciance przyjmie **Przedsiębiorstwo Upowszechnienia Prasy i Książki „Ruch”, w Poznaniu, ulica Zwirzyńska 9**. K1766

Inżyniera metalowca na stanowisko zastępcy dyrektora do spraw technicznych — wymagane minimum 7 lat praktyki na kierowniczym stanowisku — przyjmie **Przedsiębiorstwo Obróbki Metali nr 2, we Wronkach, ulica Róża Luksemburg 4**. Płaca wg układu zbiorowego przemysłu metalowego. Warunki do omówienia na miejscu. K1849

Praca

Mezycyzna samotny potrzebny do koni i prac w ogrodzie. Mieszkanie, utrzymanie, zapewnione. **Poznań, Szczepankowo 71**. K1650

Trzyjaka dobra siła potrzebna zaraz. Warunki wg umowy. Czesław Golewski, Gostyń, 1 Maja 16. 5072p

Gospośia lub pomoc domowa potrzebna. Wymagane kwalifikacje i referencje. Osobny pokój. Zgłoszenia: **Poznań-Górczyn, ul. Ostatnia 55**. 23492g

Uczniów przyjmę, warsztat blacharski, Leon Marcinak, Poznań-Szczepankowo, Agrestowa 5. 23451g

Przechodząca do pracy domowej u lekarza. Zgłoszenia: godz. 18-19, Miłńska 9 m. 3. 23464g

Pomoc domowa dochodząca 3 x tygodniowo przyjmę. Heweliusza 4/6 m. 11 (na rożniku Pałacowa). 23456g

Potrzebny pracownik z rodziną lub samotny albo kobieta na gospodarstwo. Wynagrodzenie dobre, mieszkanie zapewnione. Adres wskazać Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 23486g.

Uczeń może się zgłosić. Warsztat samochodowy, Poznań, Bóznica 6. 23495g

Nauka

Tańców towarzyskich wycią, Adela Szczurkówna, Poznań, Aleja Marcinkowa, Skowog 2a, parter. 22882g

Taneczniki szybko uczyć. Poznań, Mickiewicza 27 m. 7. 23549g

Kupno

Kupię furgon Skoda na chodzie. Oferty z ceną Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 4869p.

Sprzedaz

Cegły białe kl. I — wapi — gips — poleca: M. Rzecki, Bydgoszcz, Em. Plater 20. K1721

Sprzedam samochód Super Octavia, stan bardzo dobry. Wiadomości: telefon 428-70, godz. 12-14. 24178g

Sprzedam samochód „Spartak” czarny z radem lub zamienię na „Warsawę”. Krzyż, Biełuta 30, tel. 85. 4866p

POZNAŃSKIE ZAKŁADY METALOWE PRZEMYSŁU TERENOWEGO

POZNAN, ulica Marcelińska nr 17/19

POLECAJĄ

swój PUNKT USŁUGOWY
PRZY ULICY DZIERŻYŃSKIEGO 18, tel. 25-81

zakładanie nowych instalacji gromochronowych, konserwacje, badania techniczne oraz wszelkie naprawy. Zlecenia wykonujemy w krótkich terminach, fachowo według cen obowiązującego cennika. K1650

Wózki dziecięce nowoczesne modele, wielki wybór, niskie ceny oraz materace wszelkich rozmiarów polecam. **Poznań Armii Czerwonej 16 — Brzozowska**. 22492g

Sprzedam okazjnie perłak do wyrobu kaszy, silnik elektryczny 30 PS, sruownik walcowy 50 cm, krajalinę do kaszy. Adres wskazać Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 23490g.

Ochotnicza Straż Pożarna Mch, pow. Śrem — sprzedam samochód półciężarowy („Horch”). 4858p

Sprzedam 5 psów 8-tygodniowych owczarków szkockich „Collie”. Zgłoszenia telefonicznie: **Ko-bylin 20**. 23523g

Sprzedam większą ilość zdrowej kroczi karpia. Wt. Zielochowski Miłosław. 5077p

Sprzedam kocioł parowy, magiel na gaz i prąd, destylację na parę. Jan Król, Miłńska 3. 4864p

Warsztat ślusarski (szlifiernia, niklowania), zaprowadzony sprzedam 7 powod choroby. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 24183g.

Sprzedam okazjnie prasę ceglarską Raupacha 280 mm, transmisja, uciennacz oraz ciągnik Lanz Bulldog, 55 KM, stan bardzo dobry. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 23473g.

Samochód Fiat 600, osobowy, sprzedam. Poznań, Chornicka 102. 23477g

Samochód „Skoda” furgon sprzedam, w bardzo dobrym stanie. Poznań, Podolany, Zakopianska 52. 23478g

Stupki i bramki ogrodowe sprzedam. Poznań-Junikowo, ulica Ziębicka 1. 23479g

Szope drewniana składana 4x3x2 m tanio sprzedam, telefon 665-30. 23484g

Telewizor „Belweder-1” ze stabilizatorem oraz pralkę Mpd-1 z koszykiem sprzedam. Poznań, Gwardii Ludowej 50 m. 7. 23489g

Sprzedam akordeon 12-basowy z rejestrem, niemiecki, w bardzo dobrym stanie. Szczepankowskiego 12 m. 7 (Jeżyce). 23486g

Amerikanke (fotel) w dobrym stanie, 300 zł, sprzedam. Kościuszki 76 m. 5, godz. 13-17. 23492g

Maszynę do szycia „Singer” podłużną czółenko sprzedam. Ratajezala 3 m. 3. 23497g

Lokale

2 pokoje z kuchnią Gniezno, centrum — zamienię na podobne w Gnieźnie z ogrodem, który wydzierżawię, wzgl. kupię wyłączone. Wiadomości: Gniezno 22 Lipca 11 m. 4. 4857p

Zamienię 2 pokoje, kuchnię, samodzielną na pokój, kuchnię, samodzielną, dzielnicą obok. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 23467g.

Zamienię dwa pokoje z kuchnią i ogrodem w Szczecinie, na pokój z kuchnią w Poznaniu, informację: Poznań, ulica 23 Lutego 17 m. 6, od godz. 15. 23474g

Poszukuję pokoju dla 2 studentek. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 23475g lub telefon 443-33, od godz. 16.

Zamienię mieszkanie samodzielną 3 duże pokoje z kuchnią, telefonem, w Śródmieściu na podobną, może być nowe budownictwo. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 23483g.

Zamienię 2 pokoje, kuchnię, łazienkę, korytarz, skrytką na większe. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 23487g.

Zamienię 3 1/2-pokojowe mieszkanie z wygodami, na 2 mieszkania — pokój, kuchnię, samodzielną. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 23490g.

Zamienię duży frontowy pokój, centrum na mały pokój z kuchnią. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 23491g.

W pierwszą rocznicę śmierci męża mego, sp.

Ignacego Niedzielskiego

w piątek, dnia 17 marca 1961 r., o godzinie 8 zostanie odprawiona msza św. żałobna w kościele parafialnym Matki Boskiej Bolesnej w Poznaniu.

O tym zawiadamia życzliwych Jego pamięci

ZONA Z DZIECI

2312g

Parcelę sprzedam Poznań, Dzierżyńskiego 9 m. 23. 5081p

Dnia 14 marca 1961 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., przeżywszy lat 68, sp.

Józef Kabaciński

emeryt PKP, powstaniec wielkopolski

Pogrzeb odbędzie się w piątek, 17 bm., o godzinie 11,30 z kaplicy cmentarza na Junikowie.

Strapiona

RODZINA

24303

Dnia 14 marca 1961 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., przeżywszy lat 68, sp.

Dnia 14 marca 1961 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., przeżywszy lat 68, sp.

Dnia 14 marca 1961 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., przeżywszy lat 68, sp.

Dnia 14 marca 1961 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., przeżywszy lat 68, sp.

Dnia 14 marca 1961 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., przeżywszy lat 68, sp.

Dnia 14 marca 1961 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., przeżywszy lat 68, sp.

Dnia 14 marca 1961 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., przeżywszy lat 68, sp.

Dnia 14 marca 1961 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., przeżywszy lat 68, sp.

Dnia 14 marca 1961 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., przeżywszy lat 68, sp.

Dnia 13 marca 1961 r. zmarł, opatrzony Sakramentami św., przeżywszy lat 40, mój najukochańszy mąż, syn, brat, wujek i szwagier, sp.

Leon Tyliński

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 16 bm., o godzinie 14 z kaplicy cmentarza na Górczynie.

W ciężkim smutku pogrążeni

ZONA, MATKA, SIOSTRY, BRACIA I RODZINA

Poznań, ulica Małeckiego 3. 24394g

Dnia 15 marca 1961 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach, namaszczone Olejami św., moja najukochańsza żona, nasza najukochańsza i nigdy niezapomniana mama, teściowa i babcia, przeżywszy lat 69, sp.

Z BOROWCZAKÓW

Maria Urbaniak

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 18 bm., o godzinie 13 z kaplicy cmentarza sołackiego, przy ulicy Łutyczej.

W głębokim smutku pogrążeni

MAŻ, SYNOWIE, SYNOWE, WNUKI

Poznań, Drzymały 7, Września, Bieganowo.

ks. prałat profesor

dr STANISŁAW HUET

profesor zwyczajny Wydziału Teologicznego Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, b. wikariusz generalny archidiecezji krakowskiej, członek władz naczelnych zrzeczenia katolików „Caritas”, wybitny działacz społeczny ruchu księży „Caritas”, odznaczony Krzyżem Oficerskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Medalem Dziesięciolecia PRL

zmarł dnia 14 marca 1961 roku w Warszawie, w wieku lat 56.

Msza św. żałobna zostanie odprawiona w kościele Katedralnym Włoskim w Warszawie, przy ulicy Długiej 13, w dniu 17 marca br., o godzinie 10, po czym nastąpi wyprowadzenie zwłok na Cmentarz Powązkowski.

KSIEŻA DZIAŁACZE ZRRZESZENIA KATOLIKÓW „CARITAS”

WOJEWÓDZTWA POZNAŃSKIEGO

ks. prałat profesor

dr STANISŁAW HUET

profesor zwyczajny Wydziału Teologicznego Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, b. wikariusz generalny archidiecezji krakowskiej, członek władz naczelnych zrzeczenia katolików „Caritas”, wybitny działacz społeczny ruchu księży „Caritas”, odznaczony Krzyżem Oficerskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Medalem Dziesięciolecia PRL

zmarł dnia 14 marca 1961 roku w Warszawie, w wieku lat 56.

Msza św. żałobna zostanie odprawiona w kościele Katedralnym Włoskim w Warszawie, przy ulicy Długiej 13, w dniu 17 marca br., o godzinie 10, po czym nastąpi wyprowadzenie zwłok na Cmentarz Powązkowski.

KSIEŻA DZIAŁACZE ZRRZESZENIA KATOLIKÓW „CARITAS”

WOJEWÓDZTWA POZNAŃSKIEGO

ks. prałat profesor

dr STANISŁAW HUET

profesor zwyczajny Wydziału Teologicznego Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, b. wikariusz generalny archidiecezji krakowskiej, członek władz naczelnych zrzeczenia katolików „Caritas”, wybitny działacz społeczny ruchu księży „Caritas”, odznaczony Krzyżem Oficerskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Medalem Dziesięciolecia PRL

zmarł dnia 14 marca 1961 roku w Warszawie, w wieku lat 56.

Msza św. żałobna zostanie odprawiona w kościele Katedralnym Włoskim w Warszawie, przy ulicy Długiej 13, w dniu 17 marca br., o godzinie 10, po czym nastąpi wyprowadzenie zwłok na Cmentarz Powązkowski.

KSIEŻA DZIAŁACZE ZRRZESZENIA KATOLIKÓW „CARITAS”

WOJEWÓDZTWA POZNAŃSKIEGO

ks. prałat profesor

dr STANISŁAW HUET

profesor zwyczajny Wydziału Teologicznego Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, b. wikariusz generalny archidiecezji krakowskiej, członek władz naczelnych zrzeczenia katolików „Caritas”, wybitny działacz społeczny ruchu księży „Caritas”, odznaczony Krzyżem Oficerskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Medalem Dziesięciolecia PRL

zmarł dnia 14 marca 1961 roku w Warszawie, w wieku lat 56.

Msza św. żałobna zostanie odprawiona w kościele Katedralnym Włoskim w Warszawie, przy ulicy Długiej 13, w dniu 17 marca br., o godzinie 10, po czym nastąpi wyprowadzenie zwłok na Cmentarz Powązkowski.

KSIEŻA DZIAŁACZE ZRRZESZENIA KATOLIKÓW „CARITAS”

WOJEWÓDZTWA POZNAŃSKIEGO

ks. prałat profesor

dr STANISŁAW HUET

profesor zwyczajny Wydziału Teologicznego Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, b. wikariusz generalny archidiecezji krakowskiej, członek władz naczelnych zrzeczenia katolików „Caritas”, wybitny działacz społeczny ruchu księży „Caritas”, odznaczony Krzyżem Oficerskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Medalem Dziesięciolecia PRL

zmarł dnia 14 marca 1961 roku w Warszawie, w wieku lat 56.

Msza św. żałobna zostanie odprawiona w kościele Katedralnym Włoskim w Warszawie, przy ulicy Długiej 13, w dniu 17 marca br., o godzinie 10, po czym nastąpi wyprowadzenie zwłok na Cmentarz Powązkowski.

KSIEŻA DZIAŁACZE ZRRZESZENIA KATOLIKÓW „CARITAS”

WOJEWÓDZTWA POZNAŃSKIEGO

ks. prałat profesor

dr STANISŁAW HUET

profesor zwyczajny Wydziału Teologicznego Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, b. wikariusz generalny archidiecezji krakowskiej, członek władz naczelnych zrzeczenia katolików „Caritas”, wybitny działacz społeczny ruchu księży „Caritas”, odznaczony Krzyżem Oficerskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Medalem Dziesięciolecia PRL

zmarł dnia 14 marca 1961 roku w Warszawie, w wieku lat 56.

Msza św. żałobna zostanie odprawiona w kościele Katedralnym Włoskim w Warszawie, przy ulicy Długiej 13, w dniu 17 marca br., o godzinie 10, po czym nastąpi wyprowadzenie zwłok na Cmentarz Powązkowski.

KSIEŻA DZIAŁACZE ZRRZESZENIA KATOLIKÓW „CARITAS”

WOJEWÓDZTWA POZNAŃSKIEGO

ks. prałat profesor

dr STANISŁAW HUET

profesor zwyczajny Wydziału Teologicznego Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, b. wikariusz generalny archidiecezji krakowskiej, członek władz naczelnych zrzeczenia katolików „Caritas”, wybitny działacz społeczny ruchu księży „Caritas”, odznaczony Krzyżem Oficerskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Medalem Dziesięciolecia PRL

zmarł dnia 14 marca 1961 roku w Warszawie, w wieku lat 56.

Msza św. żałobna zostanie odprawiona w kościele Katedralnym Włoskim w Warszawie, przy ulicy Długiej 13, w dniu 17 marca br., o godzinie 10, po czym nastąpi wyprowadzenie zwłok na Cmentarz Powązkowski.

KSIEŻA DZIAŁACZE ZRRZESZENIA KATOLIKÓW „CARITAS”

WOJEWÓDZTWA POZNAŃSKIEGO

ks. prałat profesor

dr STANISŁAW HUET

profesor zwyczajny Wydziału Teologicznego Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, b. wikariusz generalny archidiecezji krakowskiej, członek władz naczelnych zrzeczenia katolików „Caritas”, wybitny działacz społeczny ruchu księży „Caritas”, odznaczony Krzyżem Oficerskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Medalem Dziesięciolecia PRL

zmarł dnia 14 marca 1961 roku w Warszawie, w wieku lat 56.

Msza św. żałobna zostanie odprawiona w kościele Katedralnym Włoskim w Warszawie, przy ulicy Długiej 13, w dniu 17 marca br., o godzinie 10, po czym nastąpi wyprowadzenie zwłok na Cmentarz Powązkowski.

KSIEŻA DZIAŁACZE ZRRZESZENIA KATOLIKÓW „CARITAS”

WOJEWÓDZTWA POZNAŃSKIEGO

ks. prałat profesor

Marzec
16
czwartek

Imieniny
Hilarego,
Juliana

Słońce:
wsch.: 6.06
zach.: 17.58

Teatr

OPERA — g. 19 — „Tosca” (kończy się o g. 21.30)
POLSKI — g. 19 — „Święta Joanna” (kończy się ok. g. 22)
NOWY — g. 19.15 — „Apelacja Villona” (kończy się ok. g. 21.30)
OPERETKA — g. 19 — „Sylva” — (kończy się ok. g. 22)
MARCINEK — g. 11 — „O słonku sroce i krasnoludkach” (kończy się ok. g. 13)
SATYRY — g. 20 — „Kupiec” (kończy się ok. g. 22)

Kina

APOLLO — g. 10.30, 13, 15.30, 18, 20.15 — „Księga dżungli” (ang. 9 l.)
BALTYK — g. 11, 15.30, 18, 20.30 — „Pasażerka” (USA 16 l.), g. 13.15 „Żyjąca pustynia” (USA)
CZTERNASTKA — g. 10, 12 — „Marysia i krasnoludki” (pol. dla dzieci), g. 14, 18 — „Korsarz Pacyfik” (I i II seria radz. 16 l.)
DOM KULTURY MO — g. 15, 17.30, 20 — „Wieczór kawalerski” (USA 18 l.)
GWIAZDA — g. 10.30, 13, 15.30 — „Dziwoty krag” (jugosl. 12 l.), g. 18, 20.15 „Montparnasse 1919” (franc. 18 l.)
HUTNIK — g. 16.45, 19 — „Koty-sanka” (radz. 16 l.)
MALTA — g. 16, 18, 20 — „Wicehrabia de Bragelonne” (franc. 14 l.)
MINIATURKA — g. 15.45, 18, 20.15 — „Czarny Orfeusz” (franc. 16 lat)
MUZA — g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20 — „Zbuntowana orkiestra” (hol. 12 lat)
CSIEDLE — g. 16, 18, 20 — „Bunt kapitana” (CSRS 16 l.)
FANCERNIAK — g. 17.30, 20 — „Wesoła orkiestra” (ang. 10 l.)
PIAST — g. 17, 19 — „Biała krew” (NRD 14 l.)
RIALTO — g. 10.30, 13, 15.30, 18, 20.15 — „Trucielka” (franc-włoski 18 l.)
SCALA — g. 16, 18, 20 — „Premiera odwołana” (NRD, 14 l.)
TECZA — g. 15.45, 18, 20.15 — „Pierścienie” (franc. 18 l.)
WARTA — g. 10, 12.30 — „Rekiny finansjery” (franc. 18 l.), g. 16 seans zamknięty, g. 19 — „Stracone złudzenia” (ang. 14 l.) (seans z prelekcją)
WOJSKOWE — remont
WCZASOWICZ — godz. 19.15 — „Wawóz grozy” (rum. 12 l.)
ZNICZ (LUBON) — g. 18.30 — „Powrót”
FOTOPLASTIKON — g. 10-20 — „USA” „Colorado”

Radio

PROGRAM I

13.38 — Wesołe melodie i piosenki; 15.40 — Piosenki komp. pol. wykon. K. Czekotowski — baryton; 16.05 — Nad Odrą i Bałtykiem; 16.30 — Zagadki muzyczne; 17 — Koncert rozrywkowy w wyk. Małej Orkiestry Rozg. Śląskiej; 17.30 — Z życia ZSRR; 18.05 — „Pełnia wiosny” ode. 2 opow. A. Wasinskij; 18.25 — Kurs nauki jęz. ang. 19 — „Pięć minut odpowiedzi”; 19.05 — Gra Sekstet PR; 19.30 — Z cyklu: „Spotkania na Wisła”; 20.26 — Sport; 20.30 — Śpiewa Państwowy Zespół Pieśni i Tańca — „Śląsk”; 20.45 — „Wieczorne spotkanie”; 21 — Wieczór rozmaitości; 22 — Claude Debussy — Nokturny; 22.30 — Muzyka taneczna.

Wiadomości: 5, 6, 7, 8, 12.05, 16, 18, 23, 25.

PROGRAM II (POZNAŃ)

14 — Czego chętnie słuchamy; 14.35 — Notatnik muzyczny; 15.05 — Utwory fortepianowe; 15.30 — Audycja dla dzieci; 16.05 — Na fał: melodie; 16.40 — Fel. fil. K. Kaziemierskiego; 17.20 — Koncert Chóru Chłop. i Męs. Państw. Fil. w Poznaniu; 17.45 — Aud. T. Kutły; 18.25 — „Jedni i-sze wybory”; 18.25 — Muzyka i aktualności; 18.50 — Tyg. fel. Redakcji Społecznej; 19.05 — Uniwersytet radiowy; 19.15 — Spotkanie ze sztuką; 19.35 — Wieczorny koncert życzeń mł. muzyki poważnej; 20.35 — Pełnym głosem o sprawach młodzieży; 20.45 — Radiowa Agromówka; 21.27 — Kronika sportowa; 21.40 — Siłowne orkiestry taneczne; 22.19 — Z cyklu: „Kamienie mówią”; 22.40 — Międzynarodowy Uniwersytet Radiowy; 23 — Wieczorna aud. kameralna; 23.20 — Muzyka taneczna.

Wiadomości: 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 12.05, 15, 19, 21, 23.30.

Telewizja

POZNAŃ

17.30 — Program dla dzieci — (W-wa); 18 — Polska Kronika Filmowa — (W-wa); 18.10 — „W świecie fizyki” — dla młodz. (W-wa); 18.45 — „Echo tygodnia” — (dok.); 19 — „O sprawach najważniejszych” — (W-wa); 19.30 — „Dziennik” — (W-wa); 20 — „Nie tylko dla pań” — (W-wa); 20.30 — Film krótkometr. — (dok.); 20.45 — Teatr KOBRA — „Antofagasta umiera o północy” (K-cc); 22.10 — Ostatnie wiadomości — (W-wa).

Kierunek: pralnie samoobsługowe

Zamierzenia staroleńskiego zakładu

W ciągu kilku minionych miesięcy wiele zmieniło się w Miejskich Pralniach i Farbiarniach ra Staroleńce. Zainstalowano między innymi nowoczesne maszyny i zastosowano przy czyszczeniu odzieży trójkolorowy, który jest bezpieczniejszy w użyciu niż benzyna i zapewnia lepszy wygląd czyszczonej odzieży. Przedmiotem dumy załogi jest pięknie wyposażony punkt usługowy „Comete-Express” przy placu Młodej Gwardii, w którym można chemicznie wyścielić ubranie lub inną odzież, w ciągu 24 godzin.

Zamierzenia na przyszłość są również interesujące, jak już dokonane zmiany. Stale zmniejszają się ilość reklamacji wskazujące, że i jakość świadczonych usług jest lepsza. Gdyby tak jeszcze klienci dostarczali odzież bardziej regularnie, nie tylko w miesiącach u prognozy sezonu... Niestety, jak trudno to osiągnąć. W rezultacie więc bywa tak, że Miejskie Pralnie, które w roku ubiegłym wyprały 417 ton białej odzieży i wyczyściły i prze-

farbowały 436 ton odzieży, pracują niekiedy na zwolnionych obrotach. Ożywiony ruch rozpoczyna się dopiero na wiosnę. Jak wynika z perspektywicznych planów, w najbliższych latach Miejskie Pralnie znacznie rozszerzą zakres swojej działalności. Wiąże się to z uchwałą Prez. Rządu, która zobowiązuje wszelkiego rodzaju zakłady tej branży do wielokrotnego zwiększenia ilości pranej bielizny i chemicznie czyszczonej odzieży. Zrealizowanie zamierzeń zależy oczywiście od przeprowadzenia szeregu inwestycji, w tej chwili częściowo już zrealizowanych.

Jeszcze w tym roku Miejskie Pralnie i Farbiarnie uruchomią zakład specjalistyczny przy ul. Armii Czerwonej 47, nastawiony przede wszystkim na pranie bielizny. Będzie tutaj można otrzymać wypraną bieliznę w ciągu 24 godzin. Ponadto — na razie na próbę — Miejskie Pralnie zamierzają przyjmować zlecenia na wypranie bielizny z odbiorem i dostawą do domu.

Również w tym roku przedsiębiorstwo uruchomi pralnie samoobsługową dla mieszkańców osiedla przy ulicy Przybyszewskiego. Zainstaluje się w niej nowoczesne maszyny. Czynnici gospodarki domu ograniczą się tylko do przenoszenia wypranej bielizny do wyłazek, suszarek i mechanicznych prasownic.

Miejskie Pralnie i Farbiarnie zamierzają złożyć w przyszłości więcej podobnych pralni, które są szeroko rozpowszechnione za granicą i umożliwiają wygospodarowanie w budynkach znacznych po-

Która ładniejsza?

Przechodniów Starego Rynku dziwi zapewne fakt, że na jednej ze stron rynku, od ul. Wrocławskiej i Wodnej, stoją cztery lampy jarzeniowe różnych typów. Ustawiono je celowo. Są to prototypy wykonane przez „Elektromontaż” i zamontowane dla ustalenia, który z proponowanych wzorów będzie najbardziej odpowiedni dla właściwego oświetlenia Starego Rynku. Na naszym zdjęciu — jedna z lamp. Stoi ona obecnie przed kawiarnią „Literacka”. Nie będziemy chyba niezgodni z opinią ogółu poznaniaków, odwiedzających często Stary Rynek, jeśli stwierdzimy, że ten typ nowoczesnej latarni ulicznej najbardziej odpowiadać będzie zażytkowemu otoczeniu rynku. Ale możemy się w tej ocenie mylić. Jeśli są przeto inne propozycje (w rachubę wchodzić oczywiście tylko wzory lamp już stojących) — czekamy na propozycje. Każdy głos mieszkańca miasta dopomóż władzom do rozstrzygnięcia sprawy na korzyść naszej „starówki”.

Fot. — K. Przychodzik

zych” — (W-wa); 19.30 — Dziennik — (W-wa); 20 — „Nie tylko dla pań” — (W-wa); 20.30 — Film krótkometr. — (dok.); 20.45 — Teatr KOBRA — „Antofagasta umiera o północy” (K-cc); 22.10 — Ostatnie wiadomości — (W-wa).

KATOWICE

18.10 — Program filmowy; 20.30 — Film krótkometr. — (dok.).

WYSTAWY

ZPAP — pl. Wolności 4 — wystawa szkice i studia malarskie Janiny Matysik — wystawa czynna w godz. od 9-19.

SARP — Stary Rynek 56 — wystawa architektury Chin — wystawa czynna od g. 11-22.

Dyżurni pełnia

SZPITAL MIEJSKI IM. J. STĘPIA — chirurgia — interna — ul. Szkolna 9/12, tel. 511-11.

APTEKI: Głogowska 47, Kraszewskiego 12, Marcinkowskiego 11, Dzierżyńskiego 349, Mazowiecka 12, Główna 53.

wierzchni na cele mieszkaniowe. Już ze wstępnych obliczeń wynika, że przy 250 mieszkańach można zaoszczędzić około 380 m² (o wartości 500 tys. złotych), przeznaczonych dotychczas na zwykłe pralnie i wykorzystać te powierzchnie na mieszkania. Ponadto — budowa tradycyjnych pralni na strychach jest bardziej kosztowna, aniżeli samoobsługowych.

W wyniku realizacji przytoczonych zamierzeń Miejskie Pralnie i Farbiarnie zwiększą w bieżącej 5-lacie swój przebieg prawie 3-krotnie.

Br. L.

Młodzi uczestniczą w budowie szkół — pomników

Do akcji budowy szkół Tyśiąclecia włączyła się również młodzież Poznania. W ubiegłych dwóch latach przeznaczyła ona na ten cel 359 tys. zł, uzyskanych z różnych imprez oraz ze zbiórki maku-

Garmazeryjne nowaliki na Dębieckim Osiedlu

Marchewka, kapusta, buraczki — w przyjemnych polietylenowych torebkach. Ceny przystępne. W sumie duża rzecz dla pań domu, które będą mogły zaoszczędzić wiele czasu dotychczas przeznaczanego na obieranie jarzyn. Wszystko to — dzięki Poznańskiemu Przedsiębiorstwu Garmazeryjnym, które wczoraj na Dębieckim Osiedlu oficjalnie otworzyło swoją nową placówkę. Obejmuje ona warsztat produkujący wyroby garmazeryjne (przez wymienionych nowaliki — również paczkowane śniadania i flaki, sos grecki itp.) oraz lokal konsumpcyjny, który stawia sobie za zadanie zmienić niechlubną tradycję dawnego „Nowego Świata”.

Warto dodać, że warsztat garmazeryjny dysponuje zaopatrzeniem maszynami (np. do smażenia frytek, skrobaczka do ryb itp.) a swe wyroby będzie dostarczać placówkom PZG, Delikatessom i SAM-om. Nie wykluczone, że w przyszłości będzie tu stosowana chemiczna metoda obierania jarzyn. (y)

aktualności

W tych dniach obradowali w Poznaniu instruktorzy czytelnictwa dziecięcego z całego kraju. Uczestniczyli w naradzie także przedstawiciele bibliotek z ośrodków wiejskich i miejskich. Celem narady było przedyskutowanie zagadnienia zaopatrzenia bibliotek w literaturę najbardziej odpowiednią dla dzieci. Uczestnicy zwrócili także zapytanie o Poznań i byli na przedstawieniu w Operze. (na)

W bieżącym roku szkolnym daje się zauważyć znacznie żywsze zainteresowanie kursami języka rosyjskiego w Poznaniu i całym województwie. Niezależnie od nauczania w szkołach, jedynie z inicjatywy TPPR istnieje obecnie na terenie województwa 13 kursów języka rosyjskiego. W związku z tym, w poznańskim TPPR odbyła się narada nad metodą nauczania języka rosyjskiego na kursach dla dorosłych. W czasie narady dr Nieważyński z Warszawy wygłosił referat na temat życia i twórczości Tarasa Szewczenki, a referat prof. Nikiciuka z Krakowa o metodyce wykładów stał się tematem ożywionej dyskusji około 80 uczestników kursu. Dyskutanci zgłosili wnioski o periodyczne organizowanie analogicznych konferencji. W nadzieję wzięli udział przedstawiciele Zarządu Głównego TPPR i poznańskiego Kuratorium Okręgu Szkolnego. (fh)

Sprostowanie

Nawiązując do notatki w „GŁOSIE WIELKOPOLSKIM” z dnia 14 bm. pt. „Nagrody dla działaczy kulturalnych Poznania” stwierdzam, błędne podanie imienia przy moim nazwisku. Imię przy nazwisku Welnica powinno brzmieć Włodzimierz, a nie Piotr.

Włodzimierz Welnicz
Poznań, Toruńska 9

Konkurs „Głosu” i Kawiarni „W-Z”

Jak nazwać nowy lokal?

W dawnym „Textilu”, w gmachu „Hotelu Poznańskiego”, trwają obecnie prace nad przystosowaniem tych pomieszczeń dla potrzeb mającej tam powstać kawiarni i śniadalni. Inwestorem i zarazem przyszłym użytkownikiem tego lokalu jest Kawiarnia „W-Z”.

Nowy lokal gastronomiczny przeznaczony będzie przede wszystkim dla gości „Hotelu Poznańskiego”. Obok niego z lokalu tego korzystać będą mogli również mieszkańcy naszego miasta. Prócz kawy, będzie tam można również zjeść śniadanie. Dań ciepłych nie przewiduje się, gdyż nie pozwalają na to warunki techniczne. Lokal będzie posiadał około 60 miejsc i otrzyma przyjemne, nowoczesne wyposażenie.

Na razie nie ma on jeszcze

nazwy. W związku z tym Kawiarnia „W-Z” wspólnie z redakcją „Głosu” ogłasza konkurs na nazwę nowej kawiarni i śniadalni. Warunki konkursu są proste. Wystarczy napisać proponowaną nazwę na kartce pocztowej (może być na jednej kartce kilka propozycji) i przesłać ją w terminie do 20 bm. (decyduje data stempla pocztowego) na adres: redakcja „Głosu Wielkopolskiego”, Poznań ul. Grunwaldzka 19. Na kartce pocztowej należy zaznaczyć „Konkurs na nazwę kawiarni”. Autor najoryginalniejszej nazwy, która zostanie wybrana dla nowego lokalu otrzyma główną — I nagrodę ufundowaną przez Kawiarnię „W-Z”. Wszyscy uczestnicy konkursu wezmą ponadto udział w losowaniu kilku innych nagród, również ufundowanych przez Kawiarnię „W-Z”.

Szczegółowy wykaz nagród ogłosimy w jednym z następnych numerów. A więc czekamy na propozycje. Przypominamy, że termin nadsyłania odpowiedzi upływa 20 bm. (mir)

Młodzież i kluby

Kilku przypadkowo spotkanym młodym ludziom reporter zadał

PYTANIE: Czy chodzą do klubów młodzieżowych, co sądzicie o formach ich pracy?

ODPOWIEDZ: Elżbieta Urbaniak — studentka:

— Mówiąc szczerze, to nie bardzo mam czas na rozrywkę. Mam pełne ręce pracy. Po pierwsze zajęcia na uczelni, po drugie, praca w domu (mam pomagać mamie). Co pewien czas zaglądam do studenckiego klubu „Od nowa”. Jego plus to „fajfy”, czyli podwieczorki taneczne. Dobra orkiestra, swobodna atmosfera. Z innych imprez tego klubu chętnie uczestniczę w spotkaniach z wybitnymi ludźmi świata artystycznego. Szkoda tylko, że tych spotkań jest wciąż za mało.

Obawiam się, że klub zacznie kosztować. Kierownictwo powinno wprowadzać nowe formy rozrywki, więcej ciekawszych imprez.

Mieczysław Czekalski — pracownik fizyczny:

— Pracuję w małym przedsiębiorstwie, nie mam więc takich możliwości, jak koleś z wielkich zakładów (własne kluby, zespoły artystyczne). A iść do jakiegoś obcego klubu, gdzie się nie ma nikogo — to dla mnie niezbyt przyjemne. Peszy mnie „obciach” takiego towarzystwa. Zresztą nie ma się co dziwić, w takim przypadku wszyscy się znają, a człowiek jest obcy.

Dłatego potrzeba więcej takich ogólnomiejskich klubów jak „Promień”. Podobają mi się też propozycje, które kiedyś czytałem bodajże w „Głosie” w sprawie utworzenia kawiarni młodzieżowych, dostępnych dla każdego bez żadnych kart wstępu.

Małgorzata Żerkowska — licealistka:

— Cóż ja mogę na ten temat powiedzieć. Nigdy nie w zasadzie nie wolno nam chodzić. Ale młodzież licząca, też chce się rozzerwać na nauce. Sek w tym, że nie ma gdzie. Nikt jakoś nie pomyślał o utworzeniu klubu dla młodzieży licealnej. Chyba dlatego spotkać ją można często w kawiarni „Warta”. A przecież atmosfera tego lokalu nie bardzo jest odpowiednia dla licealistów. Nie powinni tam wcale chodzić.

Notował: M. L.